

KLASA: UP/I-344-03/19-11/122

URBROJ: 376-05-3-23-23

Zagreb, 18. kolovoza 2023.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 28. stavka 6. i članka 29. stavak 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17) te članka 100. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09, 110/21) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora i utvrđivanja visine naknade za pravo puta na županijskim i lokalnim cestama Dubrovačko-neretvanske županije, povodom zahtjeva Županijske uprave za ceste Dubrovačko-neretvanske županije, koju zastupa Odvjetničko društvo xy, Rijeka, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti donijela je

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev Županijske uprave za ceste Dubrovačko-neretvanske županije za donošenje dopunskog rješenja kojim se utvrđuje točan iznos godišnje naknade za pravo puta iz točke V. Rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti klasa: UP/I-344-03/19-11/122, urbroj: 376-05-3-19-13 od 15. svibnja 2019.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 4. kolovoza 2023. zahtjev Županijske uprave za ceste Dubrovačko-neretvanske županije (dalje: ŽUC) za donošenje dopunskog rješenja temeljem članka 100. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku.

ŽUC navodi da je HAKOM 15. svibnja 2019. donio rješenje klasa: UP/I-344-03/19-11/122, urbroj: 376-05-3-19-13 (dalje: Rješenje/2019) kojim je u točki V. određeno Hrvatskom Telekomu d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 (dalje: HT) da u roku od 8 dana od primitka Rješenja/2019 napravi obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz Rješenja/2019 te da obračun dostavi HAKOM-u i ŽUC-u. HT je 28. svibnja 2019. dostavio obračun godišnje naknade za pravo puta u iznosu od 2.514.800,95 kuna/333.771,44 EUR. Člankom 100. stavkom 2. Zakona o općem upravnom postupku propisano je, ako javnopravno tijelo rješenjem nije riješilo sva pitanja koja su predmet postupka, može se, na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti, donijeti rješenje o pitanjima koja nisu riješena (dopunsko rješenje). Kako je točkom V. Rješenja/2019 naložena obveza HT-u napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz točaka I., II. i III. Rješenja, a što je HT i učinio, HAKOM može dopunskim rješenjem utvrditi da temeljem dostavljenog obračuna od strane HT-a, točan iznos godišnje naknade za pravo puta iznosi 2.514.800,95 kuna/333.771,44 EUR. Slijedom navedenog, poziva HAKOM da temeljem članka 100. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku, a s obzirom da kao javnopravno tijelo rješenjem nije riješilo sva pitanja koja su predmet konkretnog postupka, na prijedlog stranke donese dopunsko rješenje o pitanju koje nije riješeno, i to na način da HAKOM dopunskim rješenjem utvrdi da temeljem dostavljenog obračuna od strane HT-a, točan iznos godišnje naknade za pravo puta iznosi 2.514.800,95 kuna/333.771,44 EUR.

HT u očitovanju od 16. kolovoza 2023. u cijelosti osporava predmetni zahtjev ŽUC-a, kao razlog navodi nepostojanje zakonskih pretpostavki iz čl. 100 st. 2. Zakona o općem upravnom postupku (dalje: ZUP) za usvajanjem zahtjeva. Smatra da nisu ostvareni preduvjeti iz čl. 100 st. 2. ZUP-a jer ne postoji pitanje o kojem HAKOM u konkretnom postupku ne bi bio odlučio. Rješenjem/2019 je HAKOM utvrdio HT infrastrukturnim operatorom na županijskim i lokalnim cestama na području ŽUC-a i to onim koje su navedene u Odluci o razvrstavanju javnih cesta i popisu županijskih i lokalnih cesta na području Dubrovačko-neretvanske županije, a na kojima HT ima izgrađenu EKI prema podacima o EKI iz Elaborata, pri čemu su navedeni dokumenti sastavni dio Rješenja/2019. HAKOM je Rješenjem/2019 ujedno utvrdio parametre za utvrđivanje visine naknade za pravo puta, naložio HT-u dostaviti obračun HAKOM-u i ŽUC-u, i obvezao HT na plaćanje naknade za pravo puta. Dakle, Rješenjem/2019 je utvrđena godišnja naknada za pravo puta za korištenje predmetnih nekretnina uz primjenu iznosa i načina obračuna određenog kroz parametre iz predmetnog rješenja. Ovlašt HAKOM-a za ovakvo postupanje proizlazi iz zaključka o pravnom shvaćanju sjednice sudaca Visokog upravnog suda RH održane 17. rujna 2019. (broj: 6 Su-497/19-3), prema kojem u primjeni čl. 27. i 28. tadašnjeg ZEK-a, HAKOM može rješenjem utvrditi sve parametre visine naknade za pravo puta prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta, koji je sastavni dio rješenja. Na ovo shvaćanje se u svojoj presudi UsII-504/18 od 25. rujna 2019. donesenoj povodom osporavanja identičnog rješenja HAKOM-a, pozvao i sam VUS. Slijedom navedenog, budući da je konačnim i pravomoćnim Rješenjem/2019 već odlučeno o visini godišnjeg iznosa naknade za pravo puta, HT smatra kako u konkretnom slučaju nisu ispunjene zakonske pretpostavke iz čl. 100 st. 2. ZUP-a za donošenjem dopunskog rješenja.

Dalje navodi da je između ŽUC-a i HT-a na snazi Ugovor broj F4.1.-411/13 o osnivanju prava služnosti na županijskim i lokalnim cestama na području Dubrovačko-neretvanske županije zajedno s njegovim Aneksom 1 (dalje: Ugovor o služnosti), uslijed čega također nema mjesta udovoljenju zahtjeva ŽUC-a, a što ŽUC u potpunosti ignorira. Navedeno je potvrđeno pravomoćnom presudom Županijskog suda u Slavonskom Brodu broj 12 Gž-613/2020-6 od 02. rujna 2021. S obzirom na to da je predmetni Ugovor o služnosti na snazi, nije ispunjena procesna pretpostavka da bi se vodio bilo kakav daljnji postupak vezano za utvrđivanje prava puta. Učinak takvog pravomoćnog utvrđenja Županijskog suda u Slavonskom Brodu je da Ugovor o služnosti obvezuje ugovorne strane te su ih iste dužne izvršavati, slijedom čega ne postoji obveza HT-a plaćati ŽUC-u naknadu za pravo puta po Rješenju HAKOM-a jer je nesporno da među strankama postoji drugo pravo koje isključuje obvezu plaćanja naknade za pravo puta u visini utvrđenoj rješenjem HAKOM-a. Naime, sukladno čl. 63 st. 8. ZEK-a infrastrukturni operator nije dužan plaćati naknadu za pravo puta u slučaju postojanja stvarnog ili kakvog drugog prava na nekretnini. Nadalje, odredba čl. 8. st.4. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta također izričito propisuje da obveza plaćanja naknade za pravo puta prestaje ako na nekretnini postoji koje drugo pravo temeljem kojeg infrastrukturni operator plaća naknadu, pa u tom slučaju nije moguća niti primjena iznosa i načina obračuna (više) naknade sukladno Pravilniku o potvrdi i naknadi za pravo puta. Navedeno je potvrdio i sam VUS u presudi UsII-504/18. Kako je ugovorni odnos na snazi, to HT nije dužan plaćati naknadu za pravo puta koja se određuje Rješenjem HAKOM-a, s posljedicom da u takvom slučaju nema niti osnove sada dopunjavati Rješenje HAKOM-a, koje se ionako ne može primjenjivati zbog načela dispozitivnosti i supsidijarnosti, a sve sukladno odredbi čl. 8. st.4. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta. Sve prethodno navedeno dodatno potvrđuje i činjenica da je Vrhovni sud Republike Hrvatske presudom od 24. siječnja 2023. godine odbio kao neosnovanu reviziju Grada Poreča protiv presude Visokog trgovačkog suda RH broj Pž-1112/2019-7 od 1. prosinca 2020. g. i potvrdio pravomoćnu presudu Trgovačkog suda u Pazinu kojom je utvrđeno da je izjava o otkazu Ugovora o služnosti kojeg su sklopile protustranka i Grad Poreč, neosnovana i bez pravnog učinka te da je predmetni Ugovor o služnosti i dalje na snazi.

Time je Vrhovni sud RH nedvojbeno zauzeo stav da je ugovor o osnivanju prava služnosti ugovor stvarnog prava usmjeren na osnivanje prava služnosti, stoga se ne može otkazati u smislu čl. 212. st. 1. ZOO-a. HT ujedno skreće pažnju kako je 4. siječnja 2022. stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o cestama (NN broj 144/2021) kojim je, između ostalog, promijenjen i čl. 86. st. 2. Zakona. Spomenutom izmjenom utvrđeno je da se za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća isključivo naknada iz stavka 1. točke 12. (naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti), a u visini određenoj prema članku 87. stavku 6. istog Zakona koju propisuje odlukom Vlada RH. Trenutno je na snazi Odluka Vlade RH o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti (NN 87/2014; dalje u tekstu: Odluka Vlade) kojom je utvrđena visina naknade za pravo služnosti za građevine elektroničkih komunikacija na javnoj cesti u godišnjem iznosu 2,40 kn (odnosno sada 0,32 EUR)/m². Stoga je u ovom trenutku, u Republici Hrvatskoj, na snazi zakonodavni režim prema kojem se za korištenje svih javnih cesta po bilo kojoj pravnoj osnovi, a u svrhu EKI, plaća isključivo naknada u visini utvrđenoj Odlukom Vlade (NN 87/2014). Nadalje ukazuje da je postupajući po istovrsnom zahtjevu ŽUC-a Split od 2. svibnja 2023. za donošenjem dopunskog rješenja, HAKOM 31. srpnja 2023. donio rješenje klasa: UP/I-344-03/18-11/740, urbroj: 376-05-3-23-23 kojim se takav zahtjev ŽUC-a Split odbija, stoga smatra da HAKOM treba postupiti na isti način i po zahtjevu ovog ŽUC-a te predmetni zahtjev odbiti.

Zaključno, HT smatra da nema pravne osnove za usvajanjem zahtjeva ŽUC-a i donošenjem dopunskog rješenja. Pravomoćnim Rješenjem HAKOM-a odlučeno je o svim pitanjima. HT u svakom slučaju nije dužan plaćati ŽUC-u godišnji iznos naknade u visini od 2.514.800,95 kuna/333.771,44 EUR, uzevši u obzir da je na snazi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o cestama (NN 144/2021) kao i s time povezana Odluka Vlade (NN 87/2014), a ujedno i obvezujući Ugovor o služnosti. ŽUC podnošenjem ovakvog zahtjeva pokazuje da ne prihvaća trenutno važeće propise Republike Hrvatske. Svakako ne priznaje formalne i materijalne učinke pravomoćne presude te ujedno postupa protivno čl. 6. st. 3. Zakona o sudovima koji nalaže da su svi u RH dužni pokoriti se pravomoćnoj sudskoj odluci pa ukazujemo da je u tom smislu i HAKOM dužan poštivati pravomoćnu presudu Županijskog suda u Slavanskom Brodu i učinke koje ona proizvodi, posebno imajući u vidu spomenute odredbe čl. 63. st. 8. ZEK-a i čl. 8. st. 4. Pravilnika.

Zahtjev za donošenje dopunskog rješenja nije osnovan.

Dana 15. svibnja 2019. HAKOM je donio rješenje klasa: UP/I-344-03/19-11/122, urbroj: 376-05-3-19-13 (dalje: Rješenje/2019) kojim je HT utvrđen infrastrukturnim operatorom te je utvrđeno da ima pravo puta na županijskim i lokalnim cestama koje se nalaze u vlasništvu Republike Hrvatske i pod upravljanjem Županijske uprave za ceste Dubrovačko-neretvanske županije (dalje: ŽUC), utvrđena je količina elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (dalje: EKI) HT-a temeljem Elaborata o pravu puta i utvrđeni su parametri temeljem kojih je HT obvezan u roku 8 dana od primitka Rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta i isti zajedno s podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i ŽUC-u. Rješenjem nije naveden točan iznos godišnje naknade za pravo puta, ali su utvrđeni parametri (točke II., III. i IV.) uzimajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu o pravu puta, a koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje EKI, primjenjujući iznos naknade propisan člankom 7. st. 1. i člankom 6. stavkom 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17, dalje: Pravilnik) i uz način obračuna kako je navedeno u članku 7. stavcima 2., 3., i 4. Pravilnika.

Udovoljavajući Rješenju/2019, HT je 28. svibnja 2019. dostavio obračun godišnje naknade za pravo puta u iznosu od 2.514.800,95 kuna/333.771,44 EUR¹, koji iznos nije sporan među strankama. Rješenjem/2019 je također određen rok u kojem je HT obavezan platiti ŽUC-u naknadu za pravo puta za prvu godinu kao i rokovi dospjeća plaćanja svake sljedeće godine. Upravna tužba HT-a podnesena radi poništenja Rješenja/2019, odbijena je presudom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: UsII-324/19-10.

Odredbom čl. 100. st. 2. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09, 110/21, dalje: ZUP) propisano je, ako javnopravno tijelo rješenjem nije riješilo sva pitanja koja su predmet postupka, može se na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti, donijeti rješenje o pitanjima koja nisu riješena (dopunsko rješenje). ŽUC smatra da su temeljem ove odredbe stečeni uvjeti da se dopunskim rješenjem utvrdi točan i nesporan iznos godišnje naknade koju je HT temeljem Rješenja obavezan plaćati ŽUC-u. HT se prijedlogu protivi jer smatra da je Rješenje zakonito (potvrđeno presudom VUS-a: UsII-324/19-10 u kojoj se VUS poziva na pravno shvaćanje sjednice sudaca VUS-a održane 17. rujna 2019. broj: 6 Su-497/19-3) i da to znači da je Rješenjem odlučeno o svim pitanjima koja su bila predmetom postupka pred HAKOM-om. Smatra da nisu ostvareni preduvjeti iz čl. 100 st. 2. ZUP-a budući da je konačnim i pravomoćnim Rješenjem/2019 već odlučeno o visini godišnjeg iznosa naknade za pravo puta.

Presudom VUS-a poslovni broj: UsII-324/19-10 odbijena je tužba HT-a za poništenje Rješenja i utvrđeno je da je Rješenje zakonito. Iako je temeljem čl. 100. st. 2. ZUP-a javnopravno tijelo ovlašteno u istom predmetu donijeti dopunsko rješenje ukoliko nađe osnovanim da Rješenjem nisu riješena sva pitanja koja su bila predmet postupka te da se ista mogu naknadno riješiti dopunskim rješenjem te imajući u vidu da Rješenjem nije utvrđen točan iznos godišnje naknade za pravo puta već su određeni parametri temeljem kojih je HT dobio obvezu napraviti obračun, što je i učinio, HAKOM smatra da ne postoje uvjeti za donošenje dopunskog rješenja kojim bi se utvrdio točan iznos godišnje naknade za pravo puta. Naime, u zaključku o pravnom shvaćanju sa sjednice sudaca VUS-a održane 17. rujna 2019. broj: 6 Su-497/19-3, VUS je utvrdio, cit.: „*da u primjeni članka 27. i 28. ZEK-a, HAKOM može rješenjem utvrditi sve parametre za utvrđivanje visine naknade za pravo puta prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta koje je sastavni dio rješenja.*“ Navedeno isključuje pravo javnopravnog tijela da naknadno donosi dopunsko rješenje kojim bi se na drugačiji način utvrdio iznos godišnje naknade za pravo puta u odnosu na način utvrđen Rješenjem. Stoga je u tom dijelu HAKOM prihvatio razloge koje iznosi HT.

S obzirom na sve navedeno, temeljem članka 28. stavka 6. ZEK-a i članka 100. st 2. ZUP-a, HAKOM je riješio kao u izreci ovog rješenja.

¹ Fiksni tečaj konverzije 7,53450 kn

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ
mr.sc. Miran Gosta

(elektronički potpisala ovlaštena osoba)

Dostaviti:

1. OD xy, 51000 Rijeka, UP - osobna dostava
2. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10000 Zagreb, UP - osobna dostava
3. U spis